

// Wie alleen naar de toekomst
kijkt, struikelt over de drempel
die voor hem ligt //

Leef in het hier en nu

We hebben de samenleving van onze kinderen te leen. Maar hoe denken kinderen zelf over de samenleving waarin ze opgroeien?

“Ik denk niet vaak na over de toekomst. De toekomst bestaat immers niet. Je kunt je beter focussen op het hier en nu. Wie alleen naar de toekomst kijkt, struikelt over de drempel die net voor hem ligt.” Aan het woord is **Pascal van Hees**. Hij is dertien jaar en woont met zijn ouders en zijn zusje Dominique en broertje Valentin in Zaandam. Hij zit in de tweede klas van het Zaanlandsch Lyceum en heeft het naar zijn zin op school. We spreken met hem in zijn eigen kamer. Direct vallen zijn muziekinstrumenten (een gitaar en een keyboard) op “Ik speel graag muziek. Het liefst word ik popmuzikant en ga ik in een band spelen. Met de toekomst houd ik me echter niet bezig. Ik zou ook niet weten wat ik zou willen doen als ik geen popmuzikant word.”

Op school vindt hij de vakken Grieks en Latijn boeiend. “Ik lees graag mythen en sagen. Het zijn boeiende verhalen die 4.000 jaar geleden geschreven zijn en nog steeds spannend zijn. Met name het verhaal over Theseus spreekt me aan. Theseus moest van de koning bewijzen dat hij echt zijn zoon was en dat deed hij door de Minotaurus te verslaan. Een mooi verhaal. Maar het allerliefst lees ik fantasy boeken over prachtige fantasiewerelden waarin alles mogelijk is. Je hebt geen flauw idee wat er allemaal gaat gebeuren.

In die werelden bestaat ‘dit is onmogelijk’ niet en dat spreekt mij aan. Misschien ga ik zelf nog wel eens een verhaal schrijven. Ik heb wel verhalen in mijn hoofd, maar heb ze nooit op papier gezet.” Pascal vindt het prima om in Nederland te wonen, ook al zegt hij er direct bij dat hij geen vergelijking kan maken met andere landen omdat hij daar immers nooit gewoond heeft. Pascal zegt niet geïnteresseerd in politiek te zijn. “Maar als ik het voor het zeggen had, zou ik strenger optreden tegen discriminatie. Ik vind dat nergens op slaan en toch zie je dit nog vaak gebeuren.”

ADRENALINE

Stel dat je heel erg rijk zou zijn, wat zou je dan met je geld doen? “Geld interesseert me niet zoveel. Er is niets dat ik per se moet hebben. Ik zou ook niet heel hard willen werken alleen maar om

spullen te kopen. Ik heb niet veel nodig. Ik krijg twee euro zakgeld in de week en daar ben ik tevreden mee. Ik geef het niet direct uit, maar spaar net zolang tot ik er iets van kan kopen dat ik graag wil. Momenteel ben ik nergens voor aan het sparen. Als ik vandaag 200 euro zou krijgen, zou ik niet echt weten wat ik er mee zou doen. Ik denk dat ik met de familie naar een attractiepark zou gaan. Heerlijk om de adrenaline te voelen als je in de achtbaan zit.”

“Als ik heel rijk zou zijn zou ik geen snelle sportauto kopen, want in Nederland mag je toch niet hard rijden. We hebben wel een keer met mijn vader hard gereden op een Duitse *Autobahn*. Dat was gaaf, ik kreeg bijna dezelfde adrenaline als in de achtbaan. Verder zou ik een deel van mijn geld doneren aan goede doelen. Het zal moeilijk kiezen zijn, want er is veel in de wereld dat niet perfect is. In ieder geval zou ik geld doneren aan een instantie die de milieuvuiling tegengaat. De milieuvuiling is een groot probleem. Als we zo doorgaan, hebben we dadelijk niets meer over. Ik zou graag zien dat de uitstoot van fabrieken en auto’s op de een of andere manier kan worden opgevangen en verwerkt tot nieuwe energie, ook al weet ik niet of dat mogelijk is.”

In de ideale wereld van Pascal is iedereen echt gelijk. “Vaak wordt dit wel beweerd, maar in de praktijk komt er niet veel van terecht. Gelijkheid was het ideaal van het communisme, maar in Rusland en China heeft dit heel anders uitgedrukt. De rijkdom in de wereld moet eerlijker worden verdeeld. Iedereen die in de wereld een bepaald beroep uitoefent, zou hetzelfde moeten verdienen. Dan bestaat er geen goedkope arbeid meer waar de rijke landen van profiteren en zijn er gelijke kansen voor iedereen.”

Met verbazing kijkt Pascal naar de vele conflicten in de wereld. “Ik snap niet hoe je geweld tegen kan gaan door geweld te gebruiken. Het is veel beter om je te verplaatsen in andermans gezichtsveld. Dan kun je makkelijker een compromis sluiten.”

LES OVER GELDZAKEN

Vanaf volgend jaar krijgt Pascal voor het eerst les over geldzaken. “Daar kijk ik niet echt naar uit, maar ik zie er ook niet tegenop. Ik weet niet wat ik ervan moet verwachten.” Over de economische crisis maakt Pascal zich niet echt druk. “Eerlijk gezegd dacht ik dat de crisis al voorbij was. Maar als dat niet zo is, maak ik me ook geen zorgen. Zoals gezegd houd ik me niet bezig met geld en het maakt me niet uit als ik wat minder geld zou hebben. Ik zou best wat van mijn twee euro zakgeld kunnen missen.” ■